

Królikowska-Waś, Krystyna

Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie : zarys historii, stan obecny i plany na przyszłość

Rocznik Żyrardowski 1, 305-310

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie zarys historii, stan obecny i plany na przyszłość

Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie zakończy wkrótce piąty rok swojej działalności. Z roku na rok zwiększa się liczba osób zainteresowanych podjęciem w niej studiów. Progi Szkoły opuścili już pierwsi absolwenci. Pojawia się w związku z tym pokusa, by dokonać pewnych podsumowań i tym samym zapoczątkować tradycję tworzenia pisanej historii naszej Uczelni. Sądzimy, że jest to konieczne, przede wszystkim z uwagi na studentów WSRL. Zależy nam bowiem na tym, by identyfikowali się ze swoją uczelnią, by znali jej dzieje, by byli dumni z jej sukcesów, a w przypadku niepowodzeń, by rozumieli ich przyczyny i pomagali aktywnie w ich przezwyciężeniu.

Powstanie szkoły

Sięgając do początków, trzeba wspomnieć, że pomysłodawcą utworzenia w Żyrardowie wyższej uczelni o profilu ekonomicznym był prof. dr hab. Witold Rakowski, obecny rektor WSRL. Swoją propozycję przedstawił na jednym z zebranych Zarządu Głównego Mazowieckiego Towarzystwa Naukowego w Warszawie. Zainteresowanie jego inicjatywą okazało się na tyle duże, że 18 sierpnia 1997 r. podpisany został akt założycielski Szkoły. Założyciela, czyli Mazowieckie Towarzystwo Naukowe w Warszawie z siedzibą Krzywe Koło 7 reprezentował jego przewodniczący, prof. dr hab. Józef Kazimierski. Pierwsza siedziba Uczelni mieściła się w Żyrardowie przy ulicy Narutowicza 35.

Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie wpisana została do rejestru szkół niepaństwowych 29 sierpnia 1997 r. pod nr 133. Tak duże tempo prac legislacyjnych jest zasługą wielu osób, a przede wszystkim prof. dr hab. Witolda Rakowskiego, który wziął na siebie ciężar wielu spraw organizacyjnych i negocjacyjnych, a także prof. dr hab. B. Dymka, który gorąco popierał projekt utworzenia szkoły na forum Mazowieckiego Towarzystwa Naukowego i w wielu kwestiach służył swoim organizacyjnym doświadczeniem. Niezwykle cenna była przychylność władz Żyrardowa, które zadeklarowały powstającej uczelni wsparcie finansowe i, rozumiejąc jej potrzeby lokalowe, zaoferowały budynek, z możliwością czasowego nieodpłatnego wykorzystywania go na cele dydaktyczne.

Rekrutacja przebiegała w nietypowym dla zwyczajów akademickich czasie, bo we wrześniu i październiku, a mimo to cieszyła się dużym zainteresowaniem. Uroczystość pierwszej w dziejach WSRL inauguracji odbyła się 15 listopada 1997 r. Pierwszy, dziś już historyczny wykład wygłosił prof. dr hab. Władysław Szymański. Studia rozpoczęło 75 studentów. Do I sesji egzaminacyjnej przystąpiło ich 68.

Uprawnienia statutowe

Zgodnie ze swym statutem Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie prowadzi wyższe studia zawodowe o kierunku ekonomicznym, których ukończenie uprawnia do otrzymania tytułu zawodowego licencjata. Ma również prawo do organizowania studiów podyplomowych i kursów specjalnych oraz innych form doskonalenia zawodowego. Prowadzi też działalność naukowo-badawczą.

Dla przyszłości Szkoły bardzo ważne jest to, że posiada ona uprawnienia do organizowania studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. Aktualnie prowadzone są co prawda wyłącznie studia w systemie zaocznym, co oznacza, że zajęcia są prowadzone w soboty i niedziele. Planowane jest jednak poszerzenie oferty Szkoły i uruchomienie w roku akademickim 2002/2003 studiów dziennych.

Całokszałem działalności Szkoły kieruje rektor, który jest przełożonym nauczycieli akademickich, studentów oraz pozostałych pracowników. Rektora powołuje na czas nieokreślony i odwołuje założyciel. Rektorem WSRL jest, od momentu jej powołania do chwili obecnej, prof. dr hab. Witold Rakowski. Funkcję prorektora ds. dydaktyki i organizacji studiów pełni dr Krystyna Królikowska-Waś.

Organem kolegialnym Szkoły jest senat, w którego skład wchodzi między innymi rektor jako przewodniczący, prorektor, dyrektor Ośrodka Nauki i Dydaktyki Mazowieckiego Towarzystwa Naukowego, przedstawiciele nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, przedstawiciel pracowników administracyjnych i przewodniczący samorządu studenckiego. Do kompetencji senatu należą: ustalanie ogólnych kierunków rozwoju szkoły, zgłaszanie propozycji dotyczących tworzenia i likwidowania kierunków studiów, zatwierdzanie planów studiów i programów nauczania, zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności szkoły, opiniowanie regulaminu studiów itp. Posiedzenia zwyczajne senatu zwołuje rektor w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak nie raz w roku. Koszty prowadzenia Szkoły mogą być finansowane: z opłat za zajęcia dydaktyczne, z odpłatnej działalności badawczej, z wpływów ze sprzedaży własnych wydawnictw, z udziałów w działalności przedmiotów gospodarczych, a także darowizn, spadków i zapisów oraz środków budżetowych.

Warunkiem podjęcia studiów w WSRL jest posiadanie świadectwa dojrzałości. Wstęp na studia jest wolny. Przyjęcie w poczet studentów następuje, jak głosi statut, z chwilą immatrykulacji i złożenia uroczystego ślubowania, zgodnie z którym student zobowiązuje się: wytrwale i aktywnie zdobywać wiedzę, dbać o godność studenta i dobre imię Szkoły; odnosić się z szacunkiem do władz Szkoły i wszystkich członków społeczności; respektować przepisy obowiązujące w Szkole i przestrzegać zasad współzycia koleżeńskiego. Bardzo ważne są zainteresowania kandydatów i ich aspiracje zawodowe. Jak podkreślano we wniosku o utworzenie Szkoły, chodzi o kształcenie kadr do zarządzania gminami (miastami), gospodarowania zasobami ludzkimi i zasobami mienia komunalnego, specjalistów od zagospodarowania przestrzennego, fachowców zdolnych do prowadzenia prywatnej działalności gospodarczej, pracowników służb społecznych. Absolwent ma się

wyróżniać opanowaniem szerokiej wiedzy ekonomicznej, społecznej, ekologicznej, która zapewni mu podejmowanie racjonalnych decyzji na szczeblu lokalnym. Takie sprofilowanie kształcenia stawia kandydatom na studia w naszej uczelni stosunkowo duże wymagania, zarówno natury intelektualnej, jak i osobowościowej. Doświadczenie pierwszych lat pokazuje, że nasi studenci w większości przypadków są w stanie im sprostać.

Siedziba szkoły

WSRL rozpoczęła swoją działalność, jak wcześniej wspomniano, w budynku przy ulicy Narutowicza 35. W tej właśnie siedzibie przeprowadzona została pierwsza w dziejach uczelni rekrutacja. Bardzo szybko jednak nastąpiła pierwsza przeprowadzka do Zespołu Szkół Zawodowych w Żyrardowie, przy ul. Legionów Polskich 54/56. Nie ostatnia, jako że w 2000 r. przeniesiono siedzibę Szkoły do budynków Liceum Ogólnokształcącego, przy ul. Kacperskiej 6a. Ciągłe wzrastająca liczba studentów spowodowała bowiem, że poprzednia siedziba Szkoły stała się niewystarczająca. I tak inauguracja roku akademickiego 2000/2001 odbyła się już w nowych, bardzo korzystnych warunkach lokalowych. Szkoła posiada w tej chwili przestronną, dobrze nagłośnioną, nowoczesną salę wykładową, a także wygodne pomieszczenia dla rektoratu i sekretariatu. Sytuacja jest jednak daleka od ideału, i dlatego cały czas trwa kampania o pozyskanie dla Szkoły własnej stałej siedziby.

WSRL ma własny księgozbiór, przechowywany w pomieszczeniach szkolnej biblioteki i udostępniany studentom i pracownikom. Księgozbiór rozwija się wraz ze Szkołą i w chwili obecnej liczy przeszło 500 pozycji. Na początku 2001 r. został wydany pierwszy numer Katalogu Alfabetycznego Zbiorów.

Program studiów

Program studiów jest bardzo ambitny, o czym mogli się zresztą przekonać nasi pierwsi absolwenci. WSRL wysoko stawia poprzeczkę swoim słuchaczom.

Pierwszy rok to przede wszystkim ekonomia oraz matematyka dla ekonomistów. Obowiązkowa jest informatyka i zaliczenie laboratorium komputerowego. Studenci poznają m.in. takie przedmioty, jak historia gospodarcza, geografia ekonomiczna, prawo, metodyka pracy, sanologia (czyli nauka o zdrowiu społeczeństwa) i psychologia. Poczynając od pierwszego roku do końca studiów prowadzone są lektoraty z wybranego języka obcego, w wymiarze 60 godzin na rok. Drugi rok to oczywiście nadal ekonomia, języki, ale także statystyka, demografia, finanse ogólne i lokalne, dużo prawa, w tym prawo cywilne i gospodarcze. Nowym przedmiotem jest m.in. historia i kultura Mazowsza.

Rok trzeci to m.in. takie nowe przedmioty, jak: podstawy bankowości, prawo finansowe, marketing personalny, ocena przedsięwzięć inwestycyjnych, zarządzanie bankami komercyjnymi, proces produkcyjny, metody i techniki badań społecznych, negocjacje i kontakt z mediami.

Kulminacją studiów jest seminarium dyplomowe i przygotowanie przez studentów trzeciego roku, pod opieką promotora, dyplomowej pracy licencjackiej.

Władze uczelni uważają za priorytetowe ciągle unowocześnianie programów studiów, poddawanie ich na bieżąco ocenie i modyfikacji, tak by nie zostać w tyle za potrzebami wciąż zmieniającej się gospodarki, by nadażyć za tempem przemian politycznych i kulturowych naszych czasów.

Studiowanie i studenci

Pierwszy w dziejach WSRL rok studiów rozpoczęło 75 studentów, w każdym kolejnym naborze było ich już znacznie więcej. Aktualnie na pierwszym roku studiów jest 180 osób, na drugim – 193 i na trzecim – 132. Szkołę opuścił pierwszy rocznik absolwentów z tytułem licencjata ekonomii o specjalności gospodarka lokalna (samorząd terytorialny).

Z przeprowadzonej przez dr Krystynę Królikowską-Waś ankiety (badania robiono w r. akad. 1999/2000 wśród 124 słuchaczy I roku studiów) wynika, że o naszej uczelni studenci dowiedzieli się przede wszystkim od znajomych i rodziny (aż 67% badanych); rzadziej z informatorów o studiach i plakatów (18%). Nierzadkie były wypowiedzi typu: „Skąd dowiedziałem się o tej szkole? W moim mieście wie o niej każdy” świadczące o tym, że Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego zakorzeniła się w środowisku i okrzepła.

Wśród motywów podjęcia studiów w WSRL najczęstsze okazały się motywy poznawcze (chcę zdobyć wiedzę, lubię się uczyć, rozwijać zainteresowania), które wskazało aż 34% studentów, motywy zawodowe wskazane przez 29% (chcę podnieść kwalifikacje, awansować, dostać dobrą pracę, szef kazał mi iść na studia) i motywy praktyczne, wskazane przez 26% (szkoła blisko domu, niedrogo, ucieczka przed wojskiem, szkoła cieszy się dobrą opinią). Podawano też inne uzasadnienia wyboru naszej Szkoły, takie jak: realizacja marzeń, odskocznia od codzienności, koleżanka mnie namówiła, nie dostałem się na inną uczelnię.

Studiowanie w WSRL podoba się ankietowanym. Tylko 6% badanych studentów ujawniło rozczarowanie Szkołą z powodu, jak argumentowano: złej organizacji zajęć, zbyt dużych grup i małej liczby zajęć praktycznych. Zdecydowana większość jest jednak zadowolona. Dominuje pogląd, że na studiach jest ciekawie i panuje miła atmosfera. Interesujące wykłady, dobra kadra – to najczęstsze opinie (70% wypowiedzi). Studenci proszeni o dokonanie bardziej precyzyjnej oceny funkcjonowania Szkoły przy użyciu skali 5-stopniowej obejmującej oceny od bardzo wysokiej do bardzo niskiej, wybierali oceny wyłącznie pozytywne (71% wysoką, 6,5% bardzo wysoką) lub neutralne (22,5% przeciętną). Zgłoszono pod adresem Szkoły kilka postulatów, takich jak: powiększenie zbiorów biblioteki (27% ankietowanych studentów), poprawienie warunków lokalowych (24% ankietowanych), prowadzenie zajęć w mniejszych grupach (20% ankietowanych), skrócenie czasu zajęć (19%), stworzenie nowocześniejszej (lepszey) pracowni komputerowej (8%). W tym miejscu warto podkreślić, że ankieta była przeprowadzana w ubiegłym roku i od tamtej pory udało się te wszystkie postulaty zrealizować, polepszając tym samym znacznie warunki studiowania.

Kierownictwo Szkoły od samego początku „stawia na jakość”. Jak często powtarza rektor prof. dr hab. Witold Rakowski: „[...] jeśli ktoś u nas zdał na dostateczny, to ja mogę być pewien, że to jest dostateczny, a nie dwójka”. Nie można liczyć na „naciąganie stopni”, po prostu trzeba umieć. Sesja jest rozłożona na cały rok. Student ma możliwość wielokrotnego zdawania egzaminu, aż do osiągnięcia wymaganego poziomu wiadomości i umiejętności. Zakłada się, że taki system motywuje do wysiłku i sprzyja koncentracji na tym, co najważniejsze, czyli na zdobywaniu wiedzy dla niej samej. Mówiąc żartobliwie, w naszej Szkole wypowiedziano walkę starej studenckiej normie „3 razy zeł”, czyli: „zapamiętać, zdać i zapomnieć”.

Niestety, nie wszyscy nasi studenci dają sobie radę z nauką. W związku z tym niektórzy rezygnują. Z reguły w grę wchodzi i inne, oprócz braku zadowalających osiągnięć w nauce, powody. Najczęściej natury osobistej, m.in. problemy zdrowotne, finansowe. Zdarzają się i tacy, dla których podjęcie studiów w WSRL nie było trafnym wyborem. Są to jednak nieliczne przypadki. Większość naszych studentów na tyle dobrze radzi sobie z nauką, że planuje po ukończeniu Szkoły kontynuację studiów. Jak wynika z sondażu, przeszło 90% naszych studentów zamierza podjąć uzupełniające studia magisterskie. Pierwsi nasi absolwenci już są na takich studiach.

W uczelni od samego początku działa Samorząd Studencki, którego pierwszym, niezwykle aktywnym przewodniczącym był Jarosław Komża, obecnie pełniący funkcję Naczelnika Wydziału Informacji i promocji Miasta Żyrardów.

Nasza kadra

W okresie trzech lat swej działalności Szkoła dorobiła się sprawdzonej kadry dydaktycznej, rekrutującej się głównie z grona pracowników Szkoły Głównej Handlowej. Na pełnym etacie jest obecnie zatrudnionych 13 pracowników naukowo-dydaktycznych.

Skład osobowy naszej kadry zamieszczono w załączniku nr 1.

Do grona naszych stałych pracowników dydaktycznych należy również zaliczyć lektorów języka angielskiego – Małgorzatę Barzenc-Zambrzycką, Krystynę Ewertowską, Krystynę Mężyńską, Zuzannę Piotrowską, Danutę Płazę, Ewę Wiśniewską, Ewę Wysocką, Jacka Gałązkę oraz lektora języka niemieckiego Edwarda Okrasę.

Pisząc o pracownikach naszej Uczelni nie można pominąć osoby pani Elżbiety Komorowskiej, która prowadzi księgowość i której Szkoła zawdzięcza wiele cennych inicjatyw. Pani Elżbieta jest związana z WSRL nieomal od pierwszych chwil jej istnienia. Poświęca sprawom Szkoły bardzo dużo czasu. Jest zawsze obecna, „matkuje” studentom, orientuje się w ich problemach, jest niezwykle wrażliwa na ich potrzeby. Ceniona jest za swe zdolności organizacyjne i pomysłowość w rozwiązywaniu bieżących problemów. Śmiało można ją nazwać dobrym duchem naszej Szkoły.

Od września 2000 r. pracę w sekretariacie Szkoły rozpoczęła pani Bożena Kozłowska. Zajmuje się sprawami studenckimi i obsługą toku studiów.

Uwagi końcowe

Cztery lata działalności to dla wyższej uczelni mało i dużo jednocześnie. Z jednej strony można już mówić o osiągnięciach, w naszym przypadku o długiej liście osób, które z tytułem licencjata opuściły progi WSRL (ich nazwiska prezentujemy w aneksie), o stworzeniu niezłego zaplecza lokalowego, o stabilizacji kadry dydaktycznej i administracyjnej, o dopracowaniu się interesujących, nowoczesnych programów nauczania. Warto też wspomnieć o zdobyciu dobrej marki na rynku poczyniła dydaktycznych, o czym świadczy wciąż rosnące zainteresowanie podejmowaniem studiów w naszej uczelni. Z drugiej jednak strony zdajemy sobie sprawę z tego, jak wiele jeszcze zostało do zrobienia. Czeka nas uruchomienie studiów dziennych, a także realizacja projektu otwarcia wydziału o profilu społecznym. Planujemy w najbliższym czasie zintensyfikowanie działalności wydawniczej. Dobry początek został zrobiony, jako że w 1998 r. został przez nas wydany unikalny podręcznik akademicki *Sanologia – nauka o zdrowiu społeczeństwa*, pod redakcją naukową prof. dr. hab. n. med. Leona Jabłońskiego. Marzy się nam również pozyskanie dla WSRL stałej samodzielnej siedziby. To ważne, ale bardzo trudne zadanie dla władz Uczelni.

Za mało też upłynęło czasu, by mówić o uczelnianej tradycji, choć, co bardzo nas cieszy, widoczne są w tym zakresie pierwsze pozytywne oznaki. Myślę tu m.in. o bogatej oprawie uczelnianych uroczystości inauguracji roku akademickiego; o niezwykle udanych noworocznych spotkaniach kadry Szkoły z jej studentami; o zwyczaju, jaki chcemy kultywować, wręczania nagród książkowych tym studentom, którzy jako pierwsi na swoim roku obronili pracę dyplomową. Pierwszymi tak nagrodzonymi absolwentami naszej Szkoły byli Wojciech Czarnożyński i Sławomir Nowakowski.

Dbamy też o to, by studia na naszej Uczelni były w pełni dostępne dla mieszkańców Żyrardowa i okolic, aby nie pojawiła się bariera finansowa nie do przekroczenia dla zainteresowanych edukacją w naszej Szkole. Nasze czesne należy aktualnie do najniższych w kraju. Mamy nadzieję, że i w najbliższych latach uda się minimalizować koszty, a tym samym utrzymać niską opłatę za studia.

Staramy się pracować dla społeczności lokalnej. W 1999 r. zorganizowaliśmy bezpłatne szkolenie radnych powiatu, a także bezpłatne porady prawne dla mieszkańców Żyrardowa. Chcemy wypracować więcej tego typu form działalności, sprzyjających integracji naszej uczelni z miastem i gminą.